

Дело C-323/21**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

25 май 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Raad van State (Нидерландия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

19 май 2021 г.

Жалбоподател:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Държавен секретар по правосъдието и сигурността)

Отвeтник:В.

Предмет на главното производство

Жалбата в главното производство е насочена срещу решението на Rechtbank Den Haag (Районен съд Хага, Нидерландия) от 12 юни 2019 г., с което посоченият съд обявява за основателна жалбата, подадена от В. срещу решението на Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (държавен секретар по правосъдието и сигурността, наричан по-нататък „държавният секретар“) от 8 март 2019 г. да не разглежда молбата на В. за разрешение за временно пребиваване на търсещо закрила лице, на основание че компетентната държава за разглеждането на тази молба продължавала да бъде Италия, и отменя посоченото по-горе решение, тъй като този съд приема, че на основание член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (наричан по-нататък „Регламент „Дъблин“) компетентността за разглеждането на молбата за международна закрила преминала на 4 април 2019 г. към Германия и към този момент отпаднала компетентността на Италия, като в случая било без значение обстоятелството, че на 1 април

2018 г. Нидерландия и Италия постигнаха споразумение относено поемането на отговорност по случая и че на 29 април 2019 г. В. бил прехвърлен в Италия.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС относно тълкуването на член 27, параграф 1 и член 29, параграф 2 от Регламента „Дъблин“

Запитващата юрисдикция иска от Съда да изясни как се прилага този регламент в хипотеза, в която — преди прехвърлянето на чужденец между две държави членки, които вече са постигнали споразумение относно поемането на отговорност — той се укрие, а по-късно подаде нова молба за международна закрила в трета държава членка. По-специално, запитващата юрисдикция поставя въпроса, първо, как следва да се тълкува понятието „молеща държава членка“ по смисъла на член 29, параграф 2 от Регламента „Дъблин“, и второ, дали съгласно член 27, параграф 1 от този регламент чужденецът може да се позове в трета държава членка на изтичането на приложимия между две други държави членки срок за прехвърляне.

Преюдициални въпроси

1. а) Следва ли понятието „молеща държава членка“ по смисъла на член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г.), да се тълкува в смисъл, че това е държавата членка (в настоящия случай третата държава членка, т.е. Нидерландия), която последна е подала искане до друга държава членка за обратно приемане или за поемане на отговорността?

б) При отрицателен отговор: обстоятелството, че между две държави членки (в настоящия случай Германия и Италия) е постигнато споразумение относно поемането на отговорност, има ли някакви последици и за произтичащите от Регламента „Дъблин“ правни задължения на третата държава членка (в настоящия случай Нидерландия) към чужденеца или към държавите членки, които по-рано са постигнали посоченото споразумение, и ако това е така, какви са те?

2. При утвърдителен отговор на първия въпрос, с оглед на съображение 19 от Регламент (ЕС) № 604/2013 следва ли член 27, параграф 1 от същия регламент да се тълкува в смисъл, че той не допуска да бъде уважена жалба на търсецо международна закрила лице срещу решение за прехвърлянето му, което не може да се извърши поради изтичане на срока за

прехвърляне, договорен по-рано между две държави членки (в настоящия случай между Германия и Италия)?

Посочени разпоредби на правото на Съюза

Регламент „Дъблин“, по-специално съображения 4, 5, 9, 19 и 28, както и членове 2, 3, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 27 и 29

Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна, изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г., по-специално член 9

Посочени разпоредби на националното право

Vreemdelingenwet 2000 (Закон за чужденците 2000), по-специално членове 8, 28 и 30

Кратко изложение на фактите и ход на главното производство

- 1 На 3 юли 2017 г. В., с произход от Гамбия (наричан по-нататък „В.“) подава молба за международна закрила в Германия. Тъй като по-рано той е подал молба за международна закрила и в Италия, Германия подава искане до Италия за обратно приемане; това искане е прието. Поради това шестмесечният срок за прехвърляне започва да тече на 4 октомври 2017 г., но е удължен до 4 април 2019 г., тъй като е установено, че В. напуснал Германия в неизвестна посока.
- 2 По-късно, на 17 февруари 2018 г., В. подава молба за международна закрила в Нидерландия. На 17 март 2018 г. държавният секретар подава до Италия искане за обратно приемане, което е уважено на 1 април 2018 г. С писмо от 29 юни 2018 г. нидерландските власти съобщават на Италия, че В. се е укрил и не може да бъде прехвърлен в шестмесечния срок.
- 3 Макар че на 9 юли 2018 г. В. подава нова молба за международна закрила в Германия, на 21 декември 2018 г. германските власти установяват, че той е напуснал страната в неизвестна посока. По-късно В. се връща в Нидерландия, където на 27 декември 2018 г. подава молбата за международна закрила, която е предмет на разглеждане в настоящото дело.
- 4 С решение от 8 март 2019 г. държавният секретар отказва да разгледа тази молба с мотива, че компетентна продължавала да бъде Италия. На 29 април 2019 г. държавният секретар прехвърля В. в Италия.

- 5 В. обжалва това решение за прехвърляне по съдебен ред пред Rechtbank Den Haag, който на 12 юни 2019 г. постановява обжалваното съдебно решение.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 Пред първоинстанционния съд В. застъпва становището, че компетентността за разглеждането на молбата му за международна закрила е преминала към Германия, тъй като е изтекъл срокът за прехвърлянето му съгласно постигнатото на 4 октомври 2017 г. между тази държава и Италия споразумение относно поемането на отговорност .
- 7 Държавният секретар възразява, че от основно значение за определянето на компетентната държава членка е положението към датата, на която чужденецът подал молбата за международна закрила. Компетентната държава била Италия, тъй като приложимият между Италия и Германия срок за прехвърляне все още не бил изтекъл към датата, на която В. подал първата молба за международна закрила в Нидерландия. Освен това въз основа на т.нар. „верижно правило“ („chain rule“) молбата, подадена в Нидерландия, прекъснала приложимия между Италия и Германия срок за прехвърляне, и започнал да тече нов срок за прехвърляне от 18 месеца, през който В. можело да бъде прехвърлен в Италия.
- 8 В подкрепа на жалбата си държавният секретар поддържа становището си относно компетентността на Италия. В тази връзка той твърди, че в своята преценка на постигнатото между Нидерландия и Италия съгласие за поемане на отговорност първоинстанционният съд неправилно взел предвид промяната, настъпила на 4 април 2019 г. в отношенията между Германия и Италия. Въпросът дали с изтичането на определен период от време компетентността съгласно член 29, параграф 2 от Регламента „Дъблин“ е преминала към друга държава членка, можел да се разглежда само с оглед на отношението между Нидерландия и Италия. Освен това компетентността за прехвърлянето била преди всичко на държавата членка, в която се намира чужденецът и където била в ход процедурата по неговия случай. Поради това от 1 април 2018 г., когато е прието искането за обратно приемане на Нидерландия, с предимство би следвало да се извърши прехвърлянето от Нидерландия в Италия, а изтичането на приложимия между Германия и Италия срок за прехвърляне (вече) не бил от значение за Нидерландия. Накрая, като се има предвид „верижното правило“, Германия не била компетентна, тъй като по отношение на нея срокът за прехвърляне от 18 месеца започнал да тече отново, когато на 17 февруари 2018 г. В. подал в Нидерландия нова молба за международна закрила.

Кратко представяне на мотивите на преюдициалното запитване

- 9 Според запитващата юрисдикция е безспорно, че Нидерландия е постигнала с Италия съгласие за поемане на отговорност по отношение на молбата за

международна закрила от 17 февруари 2018 г., и че когато на 27 декември 2018 г. В. подава настоящата молба за международна закрила в Нидерландия, срокът за прехвърляне по това споразумение още не е бил изтекъл. Това се отнася и за срока за прехвърляне съгласно постигнатото съгласие за поемане на отговорност между Германия и Италия от 4 октомври 2017 г. Поради това запитващата юрисдикция стига до извода, че към датата на настоящата молба компетентната държава членка все още е Италия.

- 10 Правният спор между страните обаче се свежда до въпроса дали преди 29 април 2019 г., когато държавният секретар прехвърля В. в Италия, компетентността за разглеждане на случая вече е преминала към Германия съгласно член 29, параграф 2 от Регламента „Дъблин“, тъй като приложимият между Германия и Италия срок за прехвърляне изтекъл на 4 април 2019 г.
- 11 Особеност в настоящото дело е обстоятелството, че към датата на конкретната молба за международна закрила са налице две приложими споразумения относно поемането на отговорност с различни срокове за прехвърляне. Поради това запитващата юрисдикция иска да установи дали споразумението относно поемането на отговорност между Германия и Италия и свързаният с него срок за прехвърляне са от значение към датата, когато В. е подал настоящата молба за международна закрила в Нидерландия.
- 12 Запитващата юрисдикция установява, че в Регламента „Дъблин“ не се съдържа дефиниция на понятието „молеща държава членка“. Въпреки че практиката на Съда във връзка с член 29 от Регламент „Дъблин“ се отнася единствено до положения със само две държави членки, тя давала достатъчно много основания да се приеме, че държава членка можело да се счита за „молеща държава членка“ само докато е налице фактическата възможност прехвърлянето на чужденеца да се извърши от нейната територия. Така например в решение от 19 март 2019 г., Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218, т. 59) Съдът стига до извода, че една от целите на шестмесечния срок за прехвърляне, установен в член 29, параграф 1 и параграф 2, първо изречение от Регламента „Дъблин“, е да се предостави необходимото време на двете заинтересувани държави членки да съгласуват по между си осъществяването на прехвърлянето, и по-специално на молещата държава членка необходимото време да уреди условията за осъществяване на прехвърлянето. В решение от 26 юли 2017 г., A. S. (C-490/16, EU:C:2017:585, т. 56) Съдът също така пояснява, че член 29, параграф 2 от Регламента „Дъблин“ уточнява само последиците от изтичането на срока за извършване на прехвърлянето по член 29, параграф 1.
- 13 За разлика от първоинстанционния съд, запитващата юрисдикция счита, че Германия вече не следва да се приема за „молеща държава членка“ по смисъла на член 29, параграф 2 от Регламента „Дъблин“, тъй като

германските власти вече нямали възможността да извършат прехвърлянето в Италия. В. се намирал в Нидерландия, а точно нидерландските власти сключили ново споразумение с Италия относно поемането на отговорност. По отношение на този въпрос обаче не се съдържат никакви насоки нито в Регламента „Дъблин“, нито в практиката на Съда. Доколкото Нидерландия не може да се разглежда като „молеща държава“, възниква въпросът дали за нея се пораждат някакви задължения от приложимия между Германия и Италия срок за прехвърляне преди подаването на искане за обратно приемане или за поемане на отговорността

- 14 Ако се приеме, че Германия следва все още да се счита за „молеща държава членка“ и след подаденото от Италия до Германия искане за обратно приемане от 17 март 2018 г. и че приложимият между Германия и Италия срок за прехвърляне от 18 месеца е изтекъл на 4 април 2019 г., възниква въпросът дали в своята жалба срещу решението за прехвърляне от 8 март 2019 г. В. може да се позове на изтичането на срока за прехвърляне.
- 15 В тази връзка запитващата юрисдикция се позовава на решението на Съда от 25 октомври 2017 г., *Shiri* (C-201/16, EU:C:2017:805), където в точка 46 Съдът приема, че член 27, параграф 1 с оглед на съображение 19 от Регламента „Дъблин“, както и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че кандидатът за международна закрила следва да разполага с ефективен и бърз способ за защита, който да му позволява да се позове на изтичането на шестмесечния срок по член 29, параграфи 1 и 2 от посочения регламент, настъпило след приемането на решението за прехвърляне.
- 16 За разлика от решението по дело *Shiri* обаче в настоящото дело участват повече от две държави членки. Освен това първоначално приложимият между Германия и Италия срок за прехвърляне изтекъл, понеже чужденецът се укрил. Поради това решението по дело *Shiri* не е от значение в настоящия случай.
- 17 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че в своите решения от 7 юни 2016 г., *Ghezelbash* (C-63/15, EU:C:2016:409) и от 26 юли 2017 г., *Mengesteab* (C-670/16, EU:C:2017:587) Съдът определя обхвата на предвидената в член 27, параграф 1 от Регламента „Дъблин“ правна защита по-специално с оглед на целите и контекста на регламента. В точка 46 от решението *Mengesteab* и в точка 52 от решението *Ghezelbash* той стига до извода, че от съображение 9 от Регламента „Дъблин“ следва, че този регламент цели да повиши не само ефективността на системата от Дъблин, но и предоставената на търсещите убежище лица закрила, като по-специално им бъде гарантирана ефективна и цялостна съдебна защита.
- 18 В решението *Ghezelbash* обаче Съдът също така подчертава, че целта на системата от Дъблин е да се избегне *forum shopping*. От точка 54 от това решение следва, че задачата на сезирания с жалбата съд не е да възложи на

избрана от жалбоподателя държава членка компетентността да разгледа молбата за убежище.

- 19 Ето защо според запитващата юрисдикция на основание на член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин“ не е възможно чужденец да оспорва в трета държава членка вече сключено между две други държави членки споразумение относно поемането на отговорност. Различно тълкуване би създадо за чужденеца стимул съзнателно да остане извън контрола на властите, които са компетентни да извършат прехвърлянето, за да осуети това прехвърляне и впоследствие да може да аргументира преминаването на компетентността към друга държава членка единствено с изтичането на определен период от време.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ